

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

07 грудня 2017 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 72

На адресу Ради суддів України протягом останніх чотирьох місяців 2017 року надійшло 21 звернення місцевих і апеляційних господарських та адміністративних судів, а також довідка Асоціації суддів господарських судів стосовно вжиття заходів для збереження за місцевими господарськими та місцевими адміністративними судами функцій розпорядників бюджетних коштів щодо фінансового забезпечення їх діяльності.

У зазначених зверненнях, зокрема, висловлено прохання забезпечити правовий захист системи господарських та адміністративних судів України шляхом прийняття рішення про звернення до Верховної Ради України щодо прийняття в цілому проекту Закону №5488, внесеного народним депутатом України Міщенком С.Г., «Про внесення змін до ст. 148 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»» щодо фінансування судів, яким пропонується ч. 4 ст. 148 названого Закону доповнити абзацом такого змісту: «Місцеві господарські та місцеві адміністративні суди здійснюють функції розпорядника бюджетних коштів щодо фінансового забезпечення їх діяльності».

Також, у зверненні господарського суду Одеської області, у якому, серед іншого, з посиланням на лист Державної судової адміністрації України від 14.08.2017 № 8-9328/17 про визначення чисельності працівників апаратів судів, зазначено, що в запропонованому Державною судовою адміністрацією України переліку структурних підрозділів, посад та кількості працівників апарату суду відсутні структурні підрозділи фінансового та господарського спрямування. Такі зміни у штатному розписі фактично позбавляють місцеві господарські суди можливості здійснювати функції розпорядника бюджетних коштів щодо фінансового забезпечення їх діяльності.

Раніше, у 2016 році, Рада суддів України вже розглядала звернення 27 місцевих адміністративних та господарських судів про недопущення знищення існуючої системи фінансування місцевих адміністративних та господарських судів. У своєму рішенні від 04.11.2016 № 72 Рада суддів України зазначила, що зміни в порядку фінансування та організації

діяльності місцевих спеціалізованих (адміністративних і господарських) судів напряду впливатимуть на основоположний принцип незалежності суддів, а також рекомендувала Державній судовій адміністрації України (до внесення змін до Закону України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів») вжити заходів щодо збереження існуючої мережі розпорядників бюджетних коштів.

Рішенням Ради суддів України від 02.12.2016 № 85 «Щодо збереження функцій розпорядника бюджетних коштів за місцевими адміністративними та господарськими судами», враховуючи нагальну потребу у збереженні існуючого порядку та належного рівня фінансового та матеріально-технічного забезпечення місцевих адміністративних і господарських судів та інших органів судової влади, як розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, з метою забезпечення незалежності судів і суддів, вирішено звернутись до Верховної Ради України щодо ініціювання внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року № 1402-VIII шляхом зміни частини 4 статті 148 Закону, виклавши її в такій редакції:

«4. Розпорядниками бюджетних коштів є: місцеві, апеляційні та вищі спеціалізовані суди, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Рада суддів України, Служба судової охорони, Національна школа суддів України.

За рішенням Державної судової адміністрації України, погодженим з Радою суддів України, функції розпорядника бюджетних коштів щодо місцевих загальних судів можуть здійснювати територіальні органи Державної судової адміністрації України.»

Листом від 28.02.2017 за № 04-29/15-439 Комітетом з питань правової політики та правосуддя Верховної Ради України Раді суддів України надано відповідь, відповідно до якої Комітетом розглянуто звернення стосовно внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо визначення функцій розпорядника бюджетних коштів за місцевими адміністративними та господарськими судами та повідомлено, що зазначені у зверненні пропозиції доведені до відома народних депутатів - членів підкомітету з питань судоустрою, статусу суддів, забезпечення діяльності судів, правового статусу Державної судової адміністрації України, а також по-можливості будуть враховані під час законопроектної роботи.

Відповідно до п.1, 4 ч. 8 ст.133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Рада суддів України розробляє та організовує виконання заходів щодо забезпечення незалежності судів і суддів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності судів; звертається з пропозиціями щодо питань діяльності судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Таким чином, приймаючи рішення № 85 від 02.12.2016, Рада суддів України реалізувала надане їй право звернення до Верховної Ради України, метою якого є збереження функцій розпорядника бюджетних коштів, зокрема, за місцевими адміністративними та господарськими судами.

Однак, на даний час, питання викладене у рішенні Ради суддів України від 02.12.2016 за № 85 щодо внесення змін до Закону України «Про

судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року № 1402-VIII шляхом зміни частини 4 статті 148 Закону в редакції, запропонованій у рішенні Ради суддів України, не знайшло законодавчого врегулювання, а запропонований Радою суддів України проект Закону до цього часу не внесено на розгляд Верховної Ради України, а тому слід дійти висновку про актуальність на даний час цього питання та необхідність його врегулювання.

Наказом Державної судової адміністрації України від 14 грудня 2016 року № 265 «Про зміну статусу окремих розпорядників бюджетних коштів» на підставі частини четвертої статті 148 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з 01 січня 2017 року розпорядниками бюджетних коштів щодо господарського суду Вінницької області та Рівненського окружного адміністративного суду визначено територіальні управління ДСА України у відповідних областях. У зв'язку з цим, реалізуючи повноваження головного розпорядника бюджетних коштів відповідно до Бюджетного кодексу України, ДСА України не включило названі суди до мережі розпорядників бюджетних коштів на 2017 рік. В результаті ці два суди фактично позбавлено статусу бюджетної установи.

Враховуючи наведене, а також рішення Ради суддів України від 02.12.2016 за № 85, є доцільним звернути увагу Державної судової адміністрації України, як головного розпорядника бюджетних коштів, на необхідність збереження за місцевими адміністративними і господарськими судами функцій розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, а також відповідних структурних підрозділів апарату суду з метою забезпечення належного рівня здійснення правосуддя.

Стосовно ж проекту Закону № 5488, внесеного народним депутатом України Міщенком С.Г., «Про внесення змін до ст. 148 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо фінансування судів, то, підтримуючи цей проект Закону в частині його спрямованості на збереження функцій розпорядника бюджетних коштів за місцевими адміністративними і господарськими судами, слід зазначити про його фрагментарність у визначенні переліку розпорядників бюджетних коштів та відсутність комплексного вирішення порядку фінансового та організаційного забезпечення судів різного рівня, що не дозволяє Раді суддів України підтримати в цілому проект Закону № 5488 саме у такій редакції.

Крім того, зі змісту пункту 12 Висновку № 2 (2001) Консультативної ради європейських суддів (про фінансування та управління судами в контексті ефективності судової влади та статті 6 Європейської конвенції з прав людини) вбачається, що управління бюджетними коштами, які виділені судам, може здійснюватися судовими установами, особами чи органом, підзвітними судовій владі, або незалежним органом, який має необхідну адміністративну підтримку та також є підзвітним судовій владі.

Отже, Рада суддів України, враховуючи наведене, а також свої попередні рішення з цього питання від 04.11.2016 № 72 та від 02.12.2016 № 85, вважає за необхідне, із залученням заінтересованих органів та організацій, здійснити аналіз існуючого порядку управління бюджетними

коштами, які виділені судам, на предмет його комплексного вирішення та відповідності європейській практиці, а також, за необхідності, підготувати пропозиції для вдосконалення законодавчого врегулювання цього питання.

Заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України В. Сухового, з урахуванням рішення Ради суддів України від 04.11.2016 № 72 та від 02.12.2016 № 85, відповідно до статті 133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

ВИРІШИЛА:

Враховуючи нагальну потребу у збереженні існуючого стану фінансового та матеріально - технічного забезпечення місцевих адміністративних і господарських судів:

1. Звернути увагу Державної судової адміністрації України щодо необхідності збереження за місцевими адміністративними і господарськими судами функцій розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

2. Доручити голові комітету бюджетного планування, фінансового та матеріально-технічного забезпечення судів Ради суддів України В. Суховому за погодженням із заінтересованими органами та організаціями у місячний строк підготувати та надати Раді суддів України на затвердження склад робочої групи для аналізу існуючого порядку управління бюджетними коштами, які виділені судам, на предмет його комплексного законодавчого врегулювання та відповідності європейській практиці, а також, за необхідності, підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства у цій частині.

**Голова
Ради суддів України**

В.М. Сімоненко